

4183 ²⁰/₂ 23: 1. Beh. af F. t. L. om Udstedelse af Statsobligationer ang. indtægtgivende Aktiver. 4184

komme: Trediedagen efter indkaldtes Landstinget telegrafisk, og hele Rigsdagen fik Besked om, at den Dagen efter skulde beskæftige sig med ganske anderledes store Statsforpligtelser end dette lille Laaneforslag, her er Tale om.

Naar vi nu, saa længe efter at dette Lovforslag er fremsat, beskæftiger os med det, er det første, man maa sige om det, at Forslaget fortæller om, hvad man før Katastrofen mente man finansielt kunde klare sig med. Og dér vil jeg gøre opmærksom paa, at dette Forslag siger eet, men det er i Virkeligheden noget andet. Det siger, det er et Forslag om Optagelse af Laan i 3 Aar paa 10 Mill. Kr. om Aaret til Dækning af Udgifter ved Erhvervelse af indtægtgivende Aktiver; men Hensigten er at skaffe 20 Mill. Kr. i Foraaret 1923 og ikke til Dækning af Udgifter ved Erhvervelse af indtægtgivende Aktiver, men for at have kontante Penge i Kassen. Den højtærede Finansminister har fremsat dette Forslag i Slutningen af dette Finansaar og vil derfor have en Mulighed for i Slutningen af Finansaaret at optage 10 Millioner og lige i Begyndelsen af næste Finansaar igen at optage 10 Mill. Kr.; altsaa lige paa det Tidspunkt, hvor Finansaaret skifter, vil han kunne tage disse 20 Mill. Kr. op. Det maa være det, han for Katastrofen har ment at have Brug for for at kunne klare sig i den nærmeste Tid, kassemæssigt set.

Naar man sammenholder den højtærede Finansministers Oplysninger, kan man ogsaa nogenlunde komme til det Resultat, at han maaske maatte kunne komme igennem paa den Maade. Den 31. Marts 1922 var den samlede Kassebeholdning 189 Mill. Kr., og nu har den højtærede Minister sagt, at han regner med et Kasseunderskud i Aar paa ca. 70 Mill. Kr. Det vil altsaa sige, at han, hvis dette slaar til, den 31. Marts 1923 vil have ca. 117 Mill. Kr. i Kassebeholdning. Men deraf vil mindst de 100 Mill. Kr. være bundne. I forrige Aar var af Kassebeholdningens 189 Mill. Kr. de 106 Millioner bundne, 83 Millioner fandtes likvide, og saadant noget lignende vil være bundet ogsaa i indeværende Aar. Den 31. Marts 1922 er Statsvirksomhedernes Mellemværende med Statskassen nedskrevet med de store Kulbeløb, og det har

ogsaa holdt sig nogenlunde konstant i den følgende Tid. Bundet vil altsaa være 58 Mill. Kr. i Statsvirksomheder paa det Tidspunkt. I Fjor var der ogsaa bundet noget af Indtægtsrestancer—12 Mill. Kr.—man havde noget mere til gode i Indtægter end det Beløb, hvormed man var bagud i Henseende til Udgifter; et vist Beløb, 15 Mill. Kr., maa ligge i offentlige Kasser, og endelig er en 10—11—12 Millioner bundet i forskellige Udlaan. Det er lige op imod de 100 Mill. Kr.

Det vil altsaa sige, at hvis noget lignende bliver Forholdet nu i Marts i Aar, ved Udgangen af indeværende Regnskabsaar, saa vil de Beløb, som den højtærede Statsminister har likvide, kun være ca. 17 Mill. Kr., og det vil han ikke kunne komme langt med. Thi som Ministeren flere Gange har gjort opmærksom paa her i Tinget, er Sommermaanederne de vanskeligste for Finanserne; i den Tid gaar Indtægterne ikke ind, de store Indtægter kommer først i Efteraars- og Wintermaanederne, og af de Oversigter, som den højtærede Minister har givet os, ser vi, at Indtægtsrestancerne sidste Sommer steg mere og mere, saaledes at han brugte stærkt af den daværende likvide Kassebeholdning. Med 17 Mill. Kr. vil den højtærede Finansminister, som sagt, ikke kunne komme langt, og det er derfor naturligt, at han har søgt at faa nogle kontante Penge ind i Statskassen; og det har han saa maskeret ved dette Forslag, men maskeret paa en for Resten alt for gennemskuelig Maade. Med 20 Mill. Kr. lagt til de 17 Mill. Kr. er det nok tænkeligt, at Ministeren for Katastrofen kunde mene, at han kunde komme igennem, i alt Fald naar han regnede med, at han kunde trække i Nationalbanken, indtil Efteraarsmaanederne kommer; og desuden var der den Mulighed, som den ærede Ordfører Hr. Pürschels Tale har bragt stærkt i Forgrunden, at hele Situationen kan udvikle sig til en Valgsituation, hvorved jo den højtærede Minister ud fra sine Principper ikke finder det ønskeligt at stille sin eventuelle Efterfølger alt for gunstigt, hvad enten det maatte blive en Efterfølger af samme Partifarve eller en anden. Men nu efter Katastrofen, hvordan staar man da, og hvad skal da disse 20 Mill. Kr. til?

Den højtærede Minister giver Besked om, at Nationalbanken har til gode hos